

POCZASNAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

7. číslo · ISSN 0032-4132

Budyšin, julij 1981

Lětnik 32

Wosady so předstajeja:

BUDYŠINK

Jedna z najmjeńšich wosadow Łužicy je drje wosada Budyšink z Přiwěciami. Hižo do reformacije wona jako filiala cyrkwy swjateho Mikławša w Budyšinje wobsteješe. Cyrkej bě tehdom mała, drjewjana kapalka.

Najstarši zapis, kotryž je so zachował, je z lěta 1602. W Tricećilětnej wójnje (1618–1648) dyrbjachu wobydlerjo jara wjele čerpjeć, wosebje přez rubjenstwa. W tutym času njeměješe wosada 18 lět dołho fararja.

W lětach 1675 do 1681 dašaj Karl-Heinrich z Nostitz a jeho swak Rudolf z Rechenberg, wobsedźerjej kubłow w Budyšinku a Přiwěcicach a dohladowarjej cyrkwy, boži dom nowy natwarić. Wołtar, dupa, ławki a wobě patronatnej loži su bohaće debjene a wšo je džensa po 300 lětach hišće jara derje zdźeržane.

W 17. lětstotku słušachu tež Krakecy, Skanecy, Bošecy, Brězanka a Cyžecy z časami do wosady Budyšink.

Karl-Heinrich von Nostitz dari cyrkwi tež drohotnu biblioteku, kotraž je zdžěla hišće džensa zdźeržana. K njej słušeše jedna z mało čišćanych biblijow Gutenberga. Tutu w lěće 1875 za 8 500 hriwnow předachu, najskerje, zo bychy móhli nowe pišće zaplaćić, kotraž so 1883 zatwarichu a so džensa hišće wužiwaja. Bórže po tym so tuta biblija za 45 000 hriwnow dale předa a kaž so praji, je wona džensa w USA.

W lětach 1748 do 1773 skutkowaše w našej wosadze jako farar Hadam Bohachwal Šerach. Wón bu znaty jako serbski spisowaćel a wosebje jako pčořar. W Sydomlětnej wójnje Prusacy a Rakušenjo zlě z nim zachadźachu a jeho wurubichu. Swoju poslednju košlu da wón k zawobalenju zranjenych. Wobydlerjo a tež cyrkej dyrbjachu dawki za wojakow dawac.

Wosada bě w běhu lětstotkow husto njewobsadźena. Budyšink plačeše jako chuda wosada a móžeše fararja jenož snadnje zastarać.

W lěće 1841 bě mjez 487 wobydlerjemi wobeju wsow jenož 10 Němcow. Cyrkej so w lětach 1867 a 1934 dospołnje wobnowi. Wot lěta 1930 so wosada wot Poršičanskeho fararja sobu zastaruje. Nětkole je to kněz farar Johannes Poetzsch, kotryž z wulkej swěru wot lěta 1955 za našu wosadu skutkuje.

Jako młody wikar słužeše nam wot 1935 hač do 1942 džensniši super-

indendent na wotpočinku Gerhard Wirth.

Hižo někotre lěta strowi wopytowarjow našeje wsy z cyrkwineje wěže pozłoćany křiž. Znutřka je cyrkej bohaće wudebjena. Wobrazy z bibliskich stawiznow a bibliske hrona při patronatnych ložach su po 300

lětach z wulkeho džěla hišće originalnje zdźeržane. To same plaći za wołtar a dupu. Nětko pak je tola dokładna, fachowje prawa reparatura trěbna. To njemóže wosada ze swojeje mocy dokonjeć. Na druhej stronje pak chcemy tutu cyrkej w jeje starej rjanosći swojim potomnikam

zachować. Wona njeje džě jenož twarjenje, kotrež steji pod škitom pomnikow, ale wona je tež znamjo za swěru we wěrje mnohich generacijow přez wšě šmjatańcy časow.

Džensniša wosada ma 400 wosadnych. Kaž wšudže, chodži tež pola nas mjenje ludźi kemši, ale na wjerškach cyrkwineho léta zhromadzi so tola nahladna ličba wosadnych. Kóždu njedzělu w 10 hodž. su w Budyšinku kemše, serbske kemše su zwjetša kóždu třecu njedzělu w měsacu.

W našej wosadze je z wašnjom, zo kóždy na kóncu kemši džakny wopór na wołtar položi. Snadž je to přičina za to, zo móžeš so wosada w poslednich lětdžesatkach sama njesć.

Snadž je tutón mały nastawk nastork k tomu, zo našu mału wosadu jónu wopytaće – my bychmy so wjeselili!
Kurt Łatki

Fryco Kitlar! njebohi!

W poslednim (5.) čisle „Pomhaj Bóh“ na štwórtěj strojne smy jeho miłe wobličo hišće raz widželi – na poslednim štwórtku meje smy jeho k wěčnemu wotpočinkej přewodželi: našeho lubeho krajana Fryca Kitlarja, znateho delnjoserbskeho wuměla.

Ze strony Domowiny a Koła serbskich tworjacych wumělcow smy slyšeli jara česćace słowa. Tohorunja su zastupjerjo města Běleje Hory (Belgern pola Torgawy) z nadobnymi słowami so rozžohnowali ze svojim dołholětnym a zaslužbnym wučerjom a wobydlerjom.

Kěrluš, modlitwy a čitanja z Božeho słowa njejsmy slyšeli na Twojim pohrjebje, luby Fryco. Jenož farar Nowak, Twój stary přećel, je wěsće čichi Wótče naš za Tebje so pomodlił. Tuž nětko spi w Božim měrje w Twojej lubej delnjoserbskej domiznje!

To je drjeworězba Fryca Kitlarja, kotrejež original je nam knjez farar Nowak/Drjowk připósłal.

Jubilej čěskich ewangelskich křesćanow 1781–1981

Slyša k wosebitosćam našeho narodneho a nabožneho žiwjenja, zo čujemy so wusko zwjazani z našimi słowjanskimi sotrami a bratrami po kreji a po wěrje. Tohodla chcemy rady tež čitać nastawk, kotryž je nam naš přećel a pilny dopisowar farar Miroslav Hloušek ze Železneho Brodu posłał:

Čěski narod ma bohate cyrkwinske stawizny a něštožkuli w nich zwisuje tež z Lužicu. Jako po stajnym nje-respektowanju prawow ewangelskich křesćanow čěska šlachta katolskemu kejžorej Ferdinandej II. poslušnosť wupowědži a sej za noweho krala Friedricha z Pfalcy wuzwoli, so wšo špatnje skonči w bitwje na Bělej horje pola Prahi w léce 1620.

Kral Friedrich dyrbješe čeknýc, nawodža čěskeho zběžka buchu zajeci a 27 z nich so w léce 1621 na staroměščanskim torhošću w Praze wotprawi.

Čežke časy přežiwi w slědowacych lětach čěski narod! Wšitke njekatolske bohustlužby buchu zakazane. Zemjanstwo namołwi so, zo by předało swoje kubla a wotešo do cuzby abo so přidružiło ke katolskej cyrkwi (romskej). Poddanych so nihtó njeprašeše. Či dyrbjachu přijimować wěru swoich knjezow. Dvě třeciny knježich dworow pak so cyle jednorje skonfiskowa a na 600 wosobow katolskeho stawa knježkow a ryčerjow rozdžěli.

Ličba wobydlerjow Čech a Morawy spadny wo połojcu. Štož to zamó, woteńdže do wukraja, zo by tam swobodnje wuznawali ewangelij Chrystu-

sa, hdyž bu doma wěry swoich wótcow dla přesčěhany.

Mjez druhimi woteńdže tež biskop Jednoty bratrskéje Jan Amos Komenšký, po cyłym swěće znaty pedagog a spisowacel. Tež we Lužicy nastachu čěske kolonije, wosebje w Žitawskej wokolinje, dale pak tež w Sakskej, Pruskej a Pólskej.

Či, kiž doma wostachu, dyrbjachu so znajmjeńša formalnje stać katolscy, zo njebychu nadpadnyli. Knihi po swoich wótcach pak dale kedžbliwje chowachu a studowachu. Tam a sem wotměwachu so na wotležanych městnach tajne bože služby, hdžež přichadžachu předarjo z wukraja a služachu wěriwym.

W tutym času běštej tež wobě Lužicy wotwisnej wot čěskeje króny (1648).

Čechi a Morawa, před tym z 90 % ewangelske, stanu so z wuwolanej katolskej zemju, po zdaću bě wšudže měř! Wobydlerjo buchu z namocu germanizowani a socialnje wuklukowani. Wjele njepobrachowaše, zo by naš narod zahinył! Města běchu hižo němske, jenož na kraju rěčeše so hišće čěsće.

Tak běše to hač do léta 1781, jako 13. oktobra kejžor Jozef II. wuda tolerančny edikt, po kotrymž buštej Augsburgske a Helwetiske wuznaće dowolenej.

Z tym skonči so přesčěhowanje njekatolikow w rakuskich krajach, wosebje w Čechach a na Morawje. Džěše pak při tym jenož wo wěste wobmjezowane nabožne swobody (nadknjejtwo a předprawa wostachu romsko-katolskej), dokelž bě kejžor spóznał, zo njehodži so tajna ewangelska wěra wutupić z namocu. Katolska cyrkej wosta dale nadrjadowa-

na, a ewangelscy běchu jenož čerpjeni, tolerěrowani.

Jednaše-li pak so wo potomnikow Husitow a Jednoty bratrskéje, njebě dowolene, so k bratrskemu wuznaću přichilić abo k čěskemu wuznaću, za čimž mnozy žedžachu. Woni móžachu jenož wolić jednu z dweju dowolenej konfesijow (augsbursku-luthersku abo helwetisku-reforměrowane), kotrežž běštej jim drje bliskej, ale njeběštej to jich domjacej konfesiji-wuznaći. Tak so sta, zo buchu čěscy ewangelscy rozdžěleni do dweju cyrkwjow, wjetšu reformowanu a mjeńšu luthersku.

Wosada a cyrkwinska šula móžeštej so jenož tam založić, hdžež přizjewi so znajmjeńša 500 duši abo 100 swójbow k jednomu wuznaću. Jako so za jenož tři lét přizjewi 70 000 ewangelskich a so založi 73 wosadow, běchu zarjady we Wienje njelubje překwapjene. Njeběchu z tak wulkim zajimom ličili. Tohodla počezichu přizjewjenje k cyrkwi přez to, zo dyrbješe so přestup wozjewić katolskemu fararjej, kotryž nuzowaše potom kóžděho k šěsćnjedželskemu zwučowanju w katolskim katechizmje. Tute zwučowanja buchu husto na někotre léta podlěšene.

Do nowych založenych wosadow powołachu so jako předarjo reformowani madžarscy studenća bohosłowstwa, kotřiž dyrbjachu najprjedy čěsće nawuknýc.

Lěpše mějachu so lutherscy, kotřiž sej powołachu předarjow z Hornjeje Wuherškeje (Madžarskeje). Tak so tehdom Slowaska mjenowaše, a tam běchu hižo prjedy nabožnu swobodu dobyli, a tamni bohosłowcy wobknježachu čěsćinu.

W přěnich časach schadžowachu so

ewangelscy we wjesnych bróznjach, doniž sej njenatwarichu wosebite duchowne twarjenja. Jich cyrkwje dyrbjachu byc jednore, njenapadne, na kromje města abo wsy, bjez wěže, bjez zwonow. Zachod do jich cyrkwjow dyrbješe byc zboka, wotzady, nic wot dróhi! Duchowny njesmědžeše wužiwać titul farar, ale jenož pastor.

Před kóždej cyrkwinskej službu (křičenču, wěrowanjom, pohrjebom) dyrbjachu ewangelscy před tym katolskeho fararja wo zapis do katolskich matrikow prosyć a jemu stolowe zaplacenje (Stolgebühren) plaćić, jako by wón službu wukonja!

K runoprawosći z romsko-katolskej cyrkwju dónđe hakle w léce 1861, jako so ewangelske matriki (farske zapisy) zawjedžechu a jako smédžachu tež druge cyrkwje a nabožne zromadžerstwa nastać.

W tym času wróci so do kraja swojich wótcow tež Jednota bratrská – cyrkej Komenskeho – kotraž bě so w kruhu eksulantow wobnowila w Sakskej Hornjej Lužicy w Ochranowje (Herrnhut) z wuznamnej pomocu M. L. Zinzendorfa.

Ale w Čechach a na Morawje běchu mjeztym hinaše poměry: Wšitcy, kiž běchu so za ewangelijom žedžili, běchu hižo w lutherskej abo w reformowanej cyrkwi. Tohodla su poslednje mjenowane ewangelske cyrkwje po ličbje małe.

Po přeněj swětowej wójnje, w samostatnej CSR, so wobě tolerančnej cyrkwi (lutherska a reformowana) zjednočišter a wutworišter nowu, kotraž sej da mjeno: „Česka-bratrská ewangelska cyrkej.“ Hižo jeje mjeno praji, zo bě tu nadžija, nawjazać na staru bratrsku a husitsku zašłosć. Ma so jenož wobžarować, zo njeje so tutje zjednočenej cyrkwi přizamknyla Jednota bratrská, cyrkej z eksila.

We wšech protestantskich cyrkwjach w Čechach a na Morawje spomina so léta na ročnicu wudaća tolerančneho edikta, a mnohe wosady spominaju tež na 200. ročnicu swojeho wobstaća.

Miroslav Hloušek

Farar Šolta we Wojerecach 70lětny

Naš luby bratr a přećel narodži so 6. 5. 1911 w Bjedrichcach pola Łaza. Njeboh farar Jurij Malink-Łazowski so postara, zo wobdarjeny hólčec po konfirmaciji do Budyšina na Krajnostawsku wyšu šulu přińdže. Tam bě přez cyle šulske léta swěrný sobustaw „Swobody“, našeho serbskeho šulskeho towarstwa. W Lipsku běchmy hromadže hosćo za „Serbskim blidom“. Po studijach w Lipsku, Tübingenje a we Wroclawju bě jako młody duchowny naslědnik fararja Rejslerja w Slepom. Z wójnje wróci so čězko zranjeny. Njedžiwajcy toho bě wobčežne farske zastojnstwo najprjedy w Sprječach a pozdžišo w Delnim Wujědže přez dolhe léta wukonja. Jako wuměnkar we Wojerecach přeco hišće husto předuje. Tak so wjeselimy, zo budže nam bože słowo serbski připowědać, hdyž 12. 7. 1981 ze „Serbskim busom“ do Wojerec přijědžemy.

Bóh luby Knjez chcył našemu lубemu jubilaraj dać měrny, spokojny a žohnowany wječor žiwjenja. G. W.

Hodžijske farske miniatury

Křesćan Bohachwal Šlincig

W jara rozwalenym času (Francoska rewolucija – Wuswobodžerske wójnje) měješe Hodžijska wosada 35 dolho pastyrja z njewšědnymi kmanosćemi – Křesćana Bohachwala Šlinciga.

Wón bě so léta 1734 w Njeswaćidle narodžił, pochadžeše pak po rěči z Delnjeje Lužicy, wotkal drje jeho mać pochadžeše. Nan bě „wjerchowski Württembergski ložowy mišter pola Friedricha Ludwiga z Württemberga na hrodže Njeswaćidle a naposledk ložowy mišter w kurwjerchowskim hrodže we Wojerecach“. Swójba Šlincigow přińdže z Českeje, pochadža wot českeje šlachty a rěkaše poprawom Schlinzigk von Rosa. W zwisku z napravami přećiwu reformaciji (hlej naš nastawk wo jubileju čěskich ewangelskich!) wupućowa swójba z Českeje a zasydli so w Lauensteinje w Sakskej. Zemjanski titul wotpoložichu a přiwobročichu so byrgarskim powoňanjam.

Naš Křesćan Bohachwal Šlincig bě wot 13 džeći jeho staršemu jenički, kiž wosta žiwy. Na šulach bě w Budyšinje, na studijach we Wittenbergu na uniwersiće. Potom bě farski pomocnik we Wojerecach. W tutym času dzerži za swojeho nana we Wojerecach pohrjebne předowanje a přepoda jedyn eksemplar tutoho předowanja w francoskej rěči wyšemu konsistorialnemu prezidentej von Globigej w Drježdžanach. Tomu so předowanje najskerje lubješe, dokaž w přichodnym léce pomjenuja jeho za fararja w Sorno pola Großenhaina (1760). Farske městno zmožni jemu, so woženić a to z Charlottu Friederiku z Luttitz. Wěrowanje je w Dautitz. Mandželskimaj narodži so dzejwjeć džeći, dwaj synaj a štyri džowki wostanu žiwi.

W léce 1780 přewozmjje swobodne městno w Hodžiju. Jeho započatk w Hodžiju njebě bjez problemow, dokaž njewobknježeše hornjoserbsku

rěč dospołnje. Wón bě při nastupje slubił, zo budže sej dzeržeć pomocnika, kotryž jeho hornjoserbsku rěč nawučić. K tomu pak njeprjědže, hačrunjež so wosadni tohodla na konsistorij w Drježdžanach wobročichu. 80 lét pozdžišo powědaja so hišće spodziwne wurazy a rěčne wobroty, kotrež je wón w serbsčinje wužiwał.

W němčinje pak je pozdaču byl mišterski rěčnik. Wobdžiwanja hodna je zmužitosć, z kotrež wón w swojich předowanjach a listach tež loskoćiwe wěcy narězuje.

Tak namakaja na příklad žonu młynka ze wšěmi znamjenjemi naložowanja namocy w mlynskej hrjebi. Wšo rěči za to, zo je muž ju zamordował, ale dopokazać jemu to ničto njemůže. Wobchowane pohrjebne předowanje za zemřělu žonu młynka rěči jasnu rěč, bjeztoho zo so muž sam jako mordar mjenuje.

Listy na francoskeho komandanta w Biskopicach so w archiwje chowaja, w kotrychž wón tuteho wo zasónowanje cyrkwje, ale tež cyrkwinskih wjeskow prosy. Wosebje prosy wo miłosć w strašnej situaci, jako namaka so francoski oficěr mortwy a Francozojo mějachu wotpohlad, so na wobydlerjach susodnych wjeskow (Myšecy, Přěčecy a Sulšecy) wjećić. Šlincigowe prošenje je drje tomu zadžewalo. Jeho francosce pisane listy pokazuja hladku a derje formowanu

(Pokročowanje na str. 4)

Tutón wobraz je kónc měrca 1981 fotografowany. Je to Lutherowy pomnik w Hnašecach (Gnaschwitz). Hnašecy slušaja do Husćanskeje wosady.

Pomnik stoji na nawsy a dopomina nas na wulki Lutherowy jubilej, na kotryž so za léto 1983 přihotujemy.

Hnašecy su stara wjes, maja w swojim centrje formu serbskeho kulowca. Prjedy běchu bohata burska wjes – móžachu sej tohodla tajki pomnik stajić –, džensa su Hnašecy srjedžišćo ratarskeho prodrustwa skótneje produkcije.

Džensa njebudžemy Lutherej zawěsće kamjentne pomniki stajec – jich dotalna ličba je wulka dosć –, ale hdyž so duchownje z jeho zawostajenstwom zaběramy, stajamy jemu tež hódne pomniki!

francoščinu. Podobnje změřuju je na zastojnstwo skutkował, jako nama-kachu w léće 1790 na jednym kuble zapalerski list. W nim warnuja so zemjanske swójby wokoliny před dalším potłóčovanjom jich podda-ných. Jeli z tym njezastanu, hrozy so, zo zapala zběžkarscy zemjanske dwory. List pokazuje jasnje, kajke wuklukowarske poměry béchu na knježích dworach tehdomnišeho časa. — Šlincig, sam knježk za džěl Hodzijskich wobydlerjow, da so listej w farskim archiwje zhubić a zadžé-wa tak policajskemu pytanju za pisa-rjemi tutoho zapalerskeho lista.

Šlincig měješe basnisku žilku, Mnohe listy započínaju so z wěno-wanjom w formje basnje. Wón je wjele pisał a tež čišćeć dał. Zwjetša su to biblisko-teologiske wobjedna-nja, tež předowanja. Namakamy pak tež přirodowědne spisy k stawiznam Hornjeje Łužicy a Serbow. Tež wo pčolarstwje je wón pisał a tež do zna-teje zwady mjez hłownym pastorem Gótzu w Hamburgu a Gottholdom Ephraimom Lessingom je wón za-přimnyl ze swojimi spisami.

Smějkotać móžeš so dla někotrych titulow jeho spisow: na přikład: „Ta dawno zastarska a bohu njespodob-na móda šminkowanja“ abo „Wječba Boža přez wački“ abo: „Napršaowan-ja wo zjawach z podzemskeho kra-lestwa“.

(Kónc w přichodnym čisle)

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Ze Šprječanskeje wosady

Z wulkej radosću smy tu nam wu-trobnje witanu powěsć dóstali, zo je zańdženy pjatk a sobotu naš horco požadany nowy knjez duchowny, Imanuel *Dobrucki*, we Wrocławju swoje duchownske pruwowanje měl a tam njezdělu před konsistorstwom předował, potom zo je za krótki čas našu lubu serbsku rěč pod rozpoka-zanjom k. fararja *Imiša* w Hodžiju poľnje nawuknył. Wutrobna, horca lubosć ze žadósću temu dněj napře-ćiwo hlada, hdžež budže nam spožče-ne, wysoce dostojneho k. duchowneho Dobruckeho jako našeho fararja k nam do Šprjeje witać móc.

Serbske Nowiny, 25. 6. 1881

Džak budž Bohu, zo smy tak da-loko a mamy swoje *serbske časopisy*; móžemy so w narodnych wěcach roz-rěčeć... Naše časopisy su naši rodže-ni rěčnikojo a maja prawo, zo lud na nich poska.

Serbske Nowiny, 18. 6. 1881

POWĚSĆE

Berlin: Akcija „Chlěb za swět“ ewangelskich cyrkwjow w NDR je w zašłym ličenskim léće nimale 3,5 mil-ionow hriwnow za 40 pomocnych ak-cijow zasadžila. Wosebje za pomoc w krajach Afriki (Algeriska a wot su-chooty wohrozene Sahel-kraje) so naše pjenjezy zasadžichu.

Spólnomócnjeny za tutu akciju, far-ar Otto (Drježdžany), wuzběhny při wozjewjenju informacijow wo wuži-

wanju pjenjez, zo je wulka pomocli-wosć wěriwych wosadow a swobod-ných cyrkwjow tutu wažnu pomoc zmóžniła. Darujemy dale za „Chlěb za swět“!

Lemišow pola Hućiny: 25. haperle-je 1931 zwěrowa njeboh farar Jan Kři-žan w Klukšu wučerja Ericha Zim-mermanna ze Strože pola Hućiny a Elsu rodž. Dučmanec z Klukša. Poł-sta lět pozdžišo spominaštaj jubilaraj z wjele přiwuznymi před samsnym wołtarjom džakownaj na zańdžene pječ lětdžesatki, kotraž njeběchu bjez nuzy za njeju a swojbu. Jubilaraj bě-štaj sebi za tekst božeje služby wu-zwoliljo: Knježe, wostań pola nas; přetož wječor so přibližuje a džen je so nachilil. Móc wěry do Chrystusa bě jeju čas žiwjenja přewodžowała, a w tajkej wěrje chcetaj tež swoje žiwjenje zbóžnje doskónčić. Jubilar je přez dołhe lěta na wšěch wokol-ných piščelach serbske a němske bože služby porjeňał. Za to budž jemu wutrobny džak prajeny.

Bóh Knjez chcył mandželskeju a wšěch jeju přiwuznych miłosćiweje přewodžeć a jimaj strowotu a měrne dny spožčić.

Mnišonc pola Budestec: Z Noweje Doby zhonicmy, zo smědžeše naš luby, swěrný serbski kemšer Jan Wajkert swoje 70. narodniny swječić. Zrědka jednu serbsku božu službu w Budestecach skomdži. Tež hewak je rady mjez nami. Jemu so džakujemy, zo so hižom dołhe lěta stara wo roz-nošowanje našeho „Pomhaj Bóh“.

Bóh luby Knjez budž dale z našim lubym bratrom!

Budyšin: Druhdy so zda, zo steja serbske kemše w sćinje němskich. Němske bože služby so husćišo přez cyrkwinšku hudžbu wupya hač serbske. Přičiny za to su drje wšelakore. Zo pak je to tola móžno, dožiwichmy lětsa Čichi pjatk w Michalskej cyrk-wi. Knjez kantor Baumann, kiž mě-ješe runje w tutech dnjach wjele džě-ła, wuhotowaše tež serbske kemše z cyrkwinskej hudžbu. Při započatku slyšachmy kěrluš „O hłowa, krawnje zbita“ w sadžbje Johanna Sebastiana Bacha, poskićeny přez husle, trubu, cello a byrgle. Po wučitanju epistole zahrachu nam truba a byrgle kěrluš „Hlej, swěće, hladaj horje“, tohoru-nja w sadžbje Bacha. Dale zaklinča na kemšach hišće „Hlejće, mać poľnych bolosćow“ wot Nanino, z husle-mi, trubu, cellom a byrglemi. Na kón-cu božeje služby slyšachmy hišće Ba-chowy kěrluš „Mi wutrobnje so sty-šće“ na byrglach. Za wuběrne poski-ćenje tuteje cyrkwinskeje hudžby na serbskich kemšach wuprajimy knje-zej kantorej Baumannaj naš džak.

Berlin: Za noweho biskopa Berlín-sko-braniborskeje krajneje cyrkweje wuzwoli so na schadžowanju tamni-šeje synody 24. do 28. apryla dotalny generalny superintendent w Choće-buzu, dr. Gottfried Forck. Wón nastu-pi najskerje dnja 1. oktobra swoje za-stojnstwo a budže 6. oktobra 58 lět stary. Wón bě wot lěta 1973 generalny superintendent a před tym farar we Łutach, studentski farar w Berlinje a studijny direktor w předarskim semi-narje w Brandenburgju. W tutym za-stojnstwje bě tež hižo kaž nětko na-slědnik dr. Schönherra.

D. Dr. Albrecht Schönherr budže 11. oktobra 70 lět stary a poda so po-tom na wuměnk. (ena)

Bart: W léće 1980 mějachmy 20 křćenj (7 holčkow, 13 hólčkow), 24 konfirmacijow (16 holcow a 8 hólcow) a jedna mlódstona nađ 18 lět da so konfirměrować. Wěrowani bě 3 a 34 pohrjebow (20 žonow a 14 muži), mjez nimi dvě popjelnicy.

Wjeselimy so, zo mamy wot janua-ra 1981 w knjezu Matthiasu Reichelu noweho sobudžělačerja za cyrkwin-sku hudžbu. Wón je naslědnik kan-tora Lody.

Džakowny spominamy na to, zo přińdže kantor Lode w meji před 30 lětami do našeje wosady a zo tu spo-možnje skutkowaše. Mjez druhim na-twari dobry chór. Přejemy kantorej Lodže rjany wumjeńk. Ale zawěsće tež wón druhdy nazhoni, zo móže „n. w.“ runje tak kaž „na wotpočin-ku“ tež rěkać „na wotwołanje“, zo jeho potajkim hišće trjebamy! J. Ph.

Drježdžany: Zawěsće jónkrócný po-dawk sta so sobotu, 2. meje w cyrk-wi ewangelista Marka w Drježdža-nach: W ewangelskej cyrkwi bě wě-rownanje ekumeniskeho razu w del-njoserbskej rěči. Zwěrowaštaj so Li-dija Černutojc-Mariborska a Mato Nowak-Drjowkowski.

Přejemy mandželskimaj Bože žoh-nowanje w nowej domiznje!

SERBSKE BOŽE SŁUŽBY

Julij 1981

5. 7. — 3. njezděla po Swjatej Trojicy Budyšin-Michalska: 9.00 hodž. kemše (Albert)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše a bo-žim wotkazanjom (Bětnar)

12. 7. — 4. njezděla po Swjatej Trojicy Wojerocy: 10.00 hodž. kemše (Šolta) serbski bus!

19. 7. — 5. njezděla po Swjatej Trojicy Bukecy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazar)

Hrodzišćo: 8.30 hodž. kemše (cand. theol. Malink)

Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Bart: 10.00 hodž. kemše (Malink)

Budyšink: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

26. 7. — 6. njezděla po Swjatej Trojicy Klukš: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)

Hodžij: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Poľpicy: 10.00 hodž. kemše (G. Lazar)

2. 8. — 7. njezděla po Swjatej Trojicy Budyšin-Michalska: 9.00 hodž. kemše (Albert)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše (G. Lazar)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Ser-bow. — Wuchadza jónkróć za mjesac z li-cencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rja-duje Konwent serbskich ewangelskich du-chowných. — Hłowny zamówlity redaktor: Farar Cyril Pječ, 84 Riesa 11, Wind-mühlenstraße 17, tel. 44 91. Ekspedicija: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-1101! — Ludo-we nakładnistwo Domowina Budyšin. — Index-Nummer 32921 — Čišeć: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-1091)